

บทที่ 7

บทสรุปและเสนอแนะ

ปัจจุบันปัญหาความเสื่อมโทรมด้านสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่ออุตสาหกรรม การท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก กระแสความต้องการให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนนับเป็นนโยบายหนึ่ง เพื่อรองรับ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ปัญหาอันเกิดจากการท่องเที่ยว ส่วนหนึ่งสามารถแก้ไขโดยแนวความคิดในการ สร้างสรรค์สถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวให้บรรลุวัตถุประสงค์เหล่านั้นได้ ทั้งนี้ เนื่องจาก สถาปัตยกรรมเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวพัฒนาไปสู่แนวทางการ พัฒนาที่ยั่งยืนได้ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการสร้างสรรผลงานสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนา การท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการที่เกิดขึ้น และเพื่อความเหมาะสมกับประเภทของอาคาร เช่น อาคารประเภทโรงแรมตากอากาศ ที่มีชาวต่างชาติได้มาพบเห็นมากที่สุด งานวิจัยครั้งนี้ ได้มีความพยายาม มุ่งศึกษาลักษณะสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน และแนวทางการพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน สำหรับอาคารประเภทโรงแรมตากอากาศ ที่ได้จากความคิดเห็นของ กลุ่มสถาปนิกและกลุ่มบุคคลทั่วไป เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการออกแบบอาคารและโครงการในอนาคต ต่อไป

7.1 ข้อสรุปผลที่ได้จากการวิจัย

7.1.1 ลักษณะและรูปแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและ ยั่งยืน สำหรับอาคารประเภทโรงแรมตากอากาศ

จากการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกและกลุ่มบุคคลทั่วไป สามารถสรุปผล การวิจัยได้ว่า ลักษณะและรูปแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนที่เด่นชัด จะต้องให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อมที่ผสมผสาน และสอดคล้องระหว่างเทคโนโลยีด้านการจัดการ สิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม รวมทั้งคำนึงถึงวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของท้องถิ่น โดย สามารถสรุปผลการศึกษาวิจัยเป็นประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

- **การวางผังและลักษณะทางกายภาพของที่ตั้ง**

การออกแบบโครงการประเภทโรงแรมตากอากาศ ให้มีลักษณะและรูปแบบของสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนที่เด่นชัด ควรพิจารณานำลักษณะและแนวความคิดในการวางผังที่เคารพต่อสถานที่ตั้ง โดยออกแบบให้สถาปัตยกรรมกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมและสภาพดั้งเดิมของพื้นที่ และการวางผัง โดยการออกแบบให้สถาปัตยกรรมสร้างผลกระทบต่อระบบนิเวศน้อยที่สุด ก็เป็นลักษณะการวางผังที่ควรพิจารณาในการออกแบบด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ ลักษณะการวางผังโดยออกแบบให้สถาปัตยกรรมกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมและสภาพดั้งเดิมของพื้นที่ เป็นลักษณะการวางผังที่กลุ่มสถาปนิกและกลุ่มบุคคลทั่วไป มีความเห็นว่า มีลักษณะของสถาปัตยกรรมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนที่เด่นชัดที่สุด

- **สถาปัตยกรรมและการออกแบบ**

การออกแบบโครงการประเภทโรงแรมตากอากาศ ให้มีลักษณะและรูปแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนที่เด่นชัด ควรพิจารณานำเอาลักษณะสถาปัตยกรรมที่ออกแบบโดยคำนึงถึงสภาพภูมิอากาศและสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น รวมทั้งควรพิจารณาลักษณะสถาปัตยกรรมที่ออกแบบโดยคำนึงถึงสถาปัตยกรรมดั้งเดิมของพื้นที่ รวมถึงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดและความต้องการของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ กลุ่มสถาปนิกและกลุ่มบุคคลทั่วไปต่างเห็นพ้องกันว่า ลักษณะสถาปัตยกรรมที่มีการออกแบบโดยคำนึงถึงสภาพภูมิอากาศและสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น มีลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนที่เด่นชัดที่สุด

- **ภูมิสถาปัตยกรรม และการออกแบบภูมิทัศน์**

ในการออกแบบภูมิทัศน์ให้มีลักษณะสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนที่เด่นชัด ควรพิจารณานำเอาลักษณะของการออกแบบเชิงภูมิสถาปัตยกรรม โดยให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมดั้งเดิมของพื้นที่และบริเวณข้างเคียง รวมทั้งการออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม โดยใช้ประโยชน์จากสภาพแวดล้อมเดิมในการสร้างสภาวะน่าสบายแก่อาคารและบริเวณรอบข้าง ทั้งนี้ กลุ่มสถาปนิกและกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า การออกแบบเชิงภูมิสถาปัตยกรรมโดยให้ความสำคัญกับ

สภาพแวดล้อมดั้งเดิมของพื้นที่และบริเวณรอบข้าง มีความสำคัญมากและความเด่นชัดที่สุดในการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน

- **สถาปัตยกรรมภายใน และการออกแบบตกแต่งภายใน**

ในการออกแบบโครงการประเภทโรงแรมตากอากาศ ให้มีลักษณะสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนที่เด่นชัด ประเด็นสถาปัตยกรรมภายใน และการออกแบบตกแต่งภายใน ควรพิจารณาสถาปัตยกรรมภายในที่เน้นความกลมกลืนระหว่างภายในและภายนอกอาคาร โดยกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า สถาปัตยกรรมภายในที่เน้นบรรยากาศมากกว่าความหรูหรา มีความสำคัญเด่นชัดที่สุดต่อสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน

- **วัสดุ และเทคโนโลยีการก่อสร้าง**

การออกแบบโครงการประเภทโรงแรมตากอากาศ ให้มีลักษณะและรูปแบบของสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนที่เด่นชัด ควรพิจารณาในการออกแบบโดยคำนึงถึงความเหมาะสมในการใช้วัสดุ และสภาพดินฟ้าอากาศ รวมทั้งควรพิจารณาสถาปัตยกรรมที่ออกแบบโดยการส่งเสริมให้มีการใช้วัสดุที่ได้จากการหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่ (*reuse and recycle material*) แทนการเจาะจงใช้วัสดุที่ได้จากการผลิตจากทรัพยากรวัสดุต้นกำเนิด (*virgin material*) อย่างไรก็ดี กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า สถาปัตยกรรมที่มีการออกแบบโดยคำนึงถึงความเหมาะสมในการใช้วัสดุ และสภาพดินฟ้าอากาศ มีลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนที่ไม่เด่นชัด ส่วนสถาปัตยกรรมที่ออกแบบโดยการเลือกใช้วัสดุที่ไม่เพิ่มภาระต่อการใช้พลังงานในขั้นตอนการผลิตมากเกินไป มีลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนที่เด่นชัดที่สุด

- **การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม**

การออกแบบโครงการประเภทโรงแรมตากอากาศ ให้มีลักษณะและรูปแบบของสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนที่เด่นชัด ในการออกแบบควรพิจารณาถึงสถาปัตยกรรมที่ออกแบบโดยคำนึงถึงการกำจัดของเสีย และมีการจัดการเรื่องผลกระทบต่อระบบนิเวศของพื้นที่ นอกจากนี้ ควรพิจารณาถึงการประหยัดพลังงาน รวมทั้งการใช้พลังงานจากธรรมชาติ (*green energy*) ทั้งนี้ กลุ่มสถาปนิกและกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า การออกแบบโดยคำนึงถึงการกำจัดของเสีย และมี

การจัดการเรื่องผลกระทบต่อระบบนิเวศของพื้นที่ มีลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนที่เด่นชัดที่สุด

- **กฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง**

ในการออกแบบโครงการประเภทโรงแรมตากอากาศ ให้มีลักษณะและรูปแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนที่เด่นชัด ในการออกแบบควรพิจารณาถึงสถาปัตยกรรมที่ออกแบบโดยคำนึงถึงระยะห่างของตัวอาคาร หรือระยะร่นจากฝั่งทะเล รวมถึงสถาปัตยกรรมที่ออกแบบโดยคำนึงถึงความหนาแน่นของกลุ่มอาคาร และสัดส่วนของพื้นที่ว่าง (*open space*) กับพื้นที่ที่ก่อสร้างได้จริง อย่างไรก็ตาม กลุ่มสถาปนิกมีความเห็นว่า สถาปัตยกรรมที่ออกแบบโดยคำนึงถึงความสูงของอาคารว่า ไม่สูงเกินต้นไม้หรือเด่นกว่าธรรมชาติรอบข้าง มีลักษณะของสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนที่ยังไม่เด่นชัดนัก ในขณะที่กลุ่มบุคคลทั่วไปกลับมีความเห็นว่าคุณลักษณะดังกล่าว เป็นลักษณะสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน ที่เด่นชัดที่สุด

- **การศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม**

ในการออกแบบโครงการประเภทโรงแรมตากอากาศ ให้มีลักษณะและรูปแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนที่เด่นชัด ในการออกแบบควรพิจารณาถึงสถาปัตยกรรมที่มีการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมก่อนลงมือออกแบบจริงอย่างมีสำนึก โดยกลุ่มสถาปนิกและกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า แนวความคิดดังกล่าวเป็นลักษณะสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนที่เด่นชัดที่สุด

- **การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น**

ในการออกแบบโครงการประเภทโรงแรมตากอากาศ ให้มีลักษณะและรูปแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนที่เด่นชัด ควรพิจารณาถึงสถาปัตยกรรมที่มีการออกแบบและก่อสร้างโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น รวมทั้งการคำนึงถึงผลประโยชน์อันพึงได้ของท้องถิ่น

7.1.2 แนวทางการพัฒนาการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน สำหรับอาคารประเภทโรงแรมตากอากาศ

ผลสรุปความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกและกลุ่มบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน สำหรับอาคารประเภทโรงแรมตากอากาศ สามารถแบ่งตามประเด็นหลัก ๆ ได้ดังนี้

- **การวางผังและลักษณะกายภาพของที่ตั้ง**

แนวทางการพัฒนาการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน ควรพิจารณาถึงแนวทางในการวางผังโดยเคารพต่อสถานที่ตั้ง คือ การให้ความสำคัญถึงสภาพรวมของที่ตั้งทั้งบริเวณ ไม่ใช่เฉพาะแต่ที่ตั้งโครงการเท่านั้น การวางผังที่ดี คือ การสร้างผลกระทบต่อระบบนิเวศให้น้อยที่สุด รวมทั้งให้การวางผังเป็นหัวใจในการสร้างสรรค์สถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน ทั้งนี้ แนวทางที่กล่าวมานี้เป็นแนวทางที่กลุ่มสถาปนิกและกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่าเป็นขั้นที่สุด

- **สถาปัตยกรรมและการออกแบบ**

แนวทางการพัฒนาการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน ในประเด็นของสถาปัตยกรรมและการออกแบบ แนวทางที่ควรนำไปพิจารณาในการออกแบบ คือ สถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน ควรมีรูปแบบภูมิภาคนิยมและต้องคำนึงถึงสถาปัตยกรรมดั้งเดิมของท้องถิ่น โดยไม่ควรนำเอาเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมภูมิภาคอื่นมาใช้ในการออกแบบ ซึ่งแนวทางนี้เป็นแนวทางที่กลุ่มสถาปนิก และกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นด้วยค่อนข้างมาก นอกจากนี้ ควรพิจารณาถึงแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรม โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ และสภาพแวดล้อมมากกว่าเน้นที่รูปแบบสถาปัตยกรรม ส่วนแนวทางที่ว่า ไม่จำเป็นต้องสะท้อนสถาปัตยกรรมดั้งเดิมของพื้นที่หรือเอกลักษณ์ของท้องถิ่น แต่ออกแบบให้มีลักษณะไทยที่เด่นชัดเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างประเทศ เป็นแนวทางที่กลุ่มสถาปนิกและกลุ่มบุคคลทั่วไปไม่เห็นด้วย แต่ก็ควรนำแนวความคิดดังกล่าวมาพิจารณาเป็นแนวทางในการออกแบบต่อไป

● **ภูมิสถาปัตยกรรม และการออกแบบภูมิทัศน์**

แนวทางการพัฒนาการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และยั่งยืน ที่ควรนำมาพิจารณาในประเด็นภูมิสถาปัตยกรรม และการออกแบบภูมิทัศน์ที่เด่นชัด คือ การออกแบบภูมิทัศน์โดยใช้ต้นไม้เดิมและสภาพแวดล้อมเดิมในการสร้างสภาวะน่าสบายแก่ตัวอาคาร เพราะเป็นการประหยัดพลังงานที่คุ้มค่าและเหมาะสมที่สุด ซึ่งเป็นแนวทางที่ทั้งสองกลุ่มเห็นด้วยมากที่สุด ทั้งนี้ แนวทางดังกล่าวก็สอดคล้องกับแนวคิดใหม่ที่มีการใช้ปัจจัยทางธรรมชาติให้เอื้ออำนวยต่อการประหยัดพลังงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และยังมีอิทธิพลอย่างมากต่อสภาวะภายในอาคารอีกด้วย ปัจจัยทางธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ การใช้ประโยชน์จากต้นไม้ใหญ่ การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ เป็นต้น นอกจากนี้ แนวทางที่ควรนำมาพิจารณาในการออกแบบอีกแนวทางหนึ่ง คือ ภูมิสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน จะต้องออกแบบให้สะท้อนสภาพดั้งเดิมของพื้นที่ โดยการรักษาสภาพแวดล้อมและสภาพเดิมของที่ตั้ง

● **สถาปัตยกรรมภายใน และการออกแบบตกแต่งภายใน**

แนวทางการพัฒนาการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และยั่งยืน ที่ควรนำมาพิจารณาในการออกแบบประเด็นสถาปัตยกรรมภายใน และการออกแบบตกแต่งภายในที่เด่นชัด คือ การออกแบบสถาปัตยกรรมภายในควรคำนึงถึงวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น เพราะจะช่วยสร้างรายได้แก่ท้องถิ่นโดยตรง ซึ่งเป็นแนวทางที่ทั้งสองกลุ่มเห็นด้วยมากที่สุด นอกจากนี้ แนวทางที่ควรนำมาพิจารณาในการออกแบบอีกแนวทางหนึ่งคือ สถาปัตยกรรมภายในควรออกแบบโดยคำนึงถึงความเหมาะสมในการใช้วัสดุตกแต่ง เช่น ไม้ใช้ใบราววัสดุและวัสดุมงคลที่เป็นที่เคารพนับถือของชุมชนและสังคมมาเป็นส่วนประดับอาคารสถานที่

● **วัสดุ และเทคโนโลยีการก่อสร้าง**

แนวทางการพัฒนาการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และยั่งยืน ที่ควรนำมาพิจารณาในการออกแบบประเด็นวัสดุ และเทคโนโลยีการก่อสร้างที่เด่นชัด คือ การใช้วัสดุ ความสำคัญและคุณค่าอยู่ที่การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์มากที่สุด ซึ่งเป็นแนวทางที่ทั้งสองกลุ่มมีความเห็นด้วยมากที่สุด นอกจากนี้ แนวทางที่ควรนำมาพิจารณาในการออกแบบอีกแนวทางหนึ่ง คือ สถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน ควรจะใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ เพราะเป็นการลงทุนที่ต่ำแต่ให้ผลคุ้มค่า

- **การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม**

แนวทางการพัฒนาการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน ที่ควรนำมาพิจารณาในการออกแบบประเด็นการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่เด่นชัด คือ การออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน โดยการเน้นการประหยัดพลังงานมากกว่าเน้นที่รูปแบบของตัวอาคาร ซึ่งเป็นแนวทางที่กลุ่มสถาปนิกเห็นด้วยมากที่สุด อย่างไรก็ตามแนวทางนี้กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า เป็นสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนที่ยังไม่เด่นชัดนัก ส่วนการออกแบบให้อาคารประหยัดพลังงานโดยการใช้ประโยชน์จากธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมมากกว่าการใช้เทคโนโลยีในการจัดการสภาพแวดล้อม กลับเป็นแนวทางที่กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นด้วยมากที่สุด

- **กฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง**

แนวทางการพัฒนาการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน ที่ควรนำมาพิจารณาในการออกแบบประเด็นกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องที่เด่นชัด คือ การออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน ต้องออกแบบอย่างมีสำนึกมากกว่าที่กฎหมายกำหนด เพราะกฎหมายกำหนดเกณฑ์ขั้นสุดเท่านั้น

- **การศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม**

แนวทางการพัฒนาการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน ในประเด็นการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม แนวทางที่ควรนำมาพิจารณาในการออกแบบ คือ การศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ควรจะทำทุกโครงการ ทั้งนี้ เป็นแนวทางที่ทั้งสองกลุ่มเห็นด้วย แม้ว่ากฎหมายจะไม่มีมาตรการบังคับใช้ก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับแนวปฏิบัติในกลุ่มประเทศยุโรปหลายประเทศ

- **การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น**

แนวทางการพัฒนาการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน ในประเด็นการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น แนวทางที่ควรนำมาพิจารณาในการออกแบบ คือ

สถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน จะเกิดขึ้นและสมบูรณ์ไม่ได้หากไม่พิจารณาถึงการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นทั้งในด้านการออกแบบและการจัดการ

จากผลการวิจัย พบว่า การศึกษาครั้งนี้ได้ข้อสรุปที่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า “ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน สถาปนิกเริ่มให้ความสำคัญต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมและบริบทที่เกี่ยวข้อง และได้พิจารณาการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืนเป็นแนวคิดหลักในกระบวนการออกแบบทางสถาปัตยกรรม” นอกจากนี้ ยังพบว่า บุคคลทั่วไปก็มีมุมมองและแนวความคิดต่อสิ่งแวดล้อมที่ไม่แตกต่างกับสถาปนิกมากนัก ซึ่งแสดงว่า ปัจจุบันปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นที่สนใจของบุคคลทั่วไป และนับวันจะมีบทบาทต่อชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น ดังนั้น สถาปนิกควรจะเพิ่มบทบาทในการศึกษาถึงมุมมองต่าง ๆ ของกลุ่มบุคคลทั่วไปที่ไม่ได้ศึกษาและไม่มีพื้นฐานด้านสถาปัตยกรรม โดยนำเอาความคิดเห็นดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาในการออกแบบและสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรมในอนาคตต่อไป

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน สำหรับอาคารประเภทโรงแรมตากอากาศ ซึ่งเป็นการวิจัยเพื่อหาแนวทางในการออกแบบ โดยเป็นการศึกษาในลักษณะวงกว้าง ดังนั้น ในงานวิจัยต่อ ๆ ไป จึงควรมีการวิจัยในลักษณะที่เจาะลึก และมีรายละเอียดที่ชัดเจนขึ้น ถึงลักษณะและรูปแบบของสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน ดังนี้

1. สถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน เป็นเรื่องใหม่ที่เพิ่งจะได้รับความสนใจจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จากข้อจำกัดดังกล่าว การวิจัยครั้งนี้จึงได้สรุปแนวความคิดในลักษณะวงกว้าง ซึ่งควรมีการศึกษารายละเอียดแบบเจาะลึกถึงองค์ประกอบและประเด็นต่าง ๆ ที่ได้นำเสนอไว้บ้างแล้ว ไม่ว่าจะเป็นประเด็นของการสะท้อนสถาปัตยกรรมดั้งเดิมของพื้นที่หรือเอกลักษณ์ท้องถิ่น การใช้วัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้าง การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เหล่านี้เป็นต้น ก็จะได้คำตอบเกี่ยวกับรายละเอียดที่ชัดเจนและมีประโยชน์มากยิ่งขึ้น

2. จากการศึกษาพบว่า แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน เป็นการผสมผสานระหว่างแนวความคิดเดิมกับแนวความคิดใหม่ ที่มีองค์ประกอบและบริบทด้านสิ่งแวดล้อม (environmental context) รวมทั้งเทคโนโลยีด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเข้ามาเกี่ยวข้องมากขึ้น อันหมายถึง แนวความคิดเดิมที่ยังคงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม สังคม รวมถึงความสมบูรณ์ของ

ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยว จะประสานกันอย่างไรกับแนวความคิดใหม่ เพื่อจะนำไปสู่เป้าหมายหลัก คือ การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง ดังนั้น รอค้อหรือจุดพิถีพิถันของความเหมาะสมในการผสมผสานความคิดนี้ให้เป็นรูปธรรม นับเป็นสิ่งท้าทายสถาปนิก และนักออกแบบที่จะต้องหาคำตอบนี้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน เฉพาะอาคารประเภทโรงแรมตากอากาศเท่านั้น ซึ่งในความเป็นจริงแล้วการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน ยังมีความหลากหลายและมีรายละเอียดปลีกย่อยอีกมากมาย ขึ้นอยู่กับประเภทและลักษณะของกิจกรรม สถานที่ที่นักท่องเที่ยวประเภทนี้ก็มีหลายรูปแบบเช่นกัน เริ่มตั้งแต่บ้านพักในฟาร์ม อุทยานฯ หรือในชุมชนต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่า ควรจะมีการออกแบบและวางแผนอย่างไร จึงจะช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน บรรลุวัตถุประสงค์ตามแนวความคิดที่ว่า “*Maximizing the Good, Minimizing the Bad, Eliminating the Ugly*” (Whelan, 1991: 58) ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาถึงลักษณะและรูปแบบของสถาปัตยกรรมดังกล่าว เพื่อจะได้มีแนวคิดใหม่ที่กว้างและชัดเจนยิ่งขึ้น

4. การวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะรูปแบบสถาปัตยกรรมรวมทั้งแนวทางในการพัฒนาการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน คือ กลุ่มสถาปนิกและกลุ่มบุคคลทั่วไป ซึ่งได้ข้อสรุปและมุมมองที่ชัดเจนพอสมควร แต่หากจะพิจารณาและตั้งข้อสังเกตว่า อาคารประเภทโรงแรมตากอากาศมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวต่างชาติ ก็ควรที่จะศึกษาข้อมูลจากนักท่องเที่ยวในฐานะที่เป็นผู้ใช้สอยอาคารโดยตรง ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่มีประโยชน์และตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น

5. ควรมีการศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน ในแต่ละภูมิภาค ทั้งในแง่ของเอกลักษณ์ท้องถิ่น หรือองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมที่เด่นชัด เนื่องด้วการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาลักษณะวงกว้างในส่วนของหลังคา ผนังจั่วและส่วนประดับ นอกจากนี้ ยังไม่ได้กล่าวถึงเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้น จึงควรมีการศึกษารูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่สะท้อนเอกลักษณ์ท้องถิ่นของภูมิภาคนี้ด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย